

Fotky ruských vojsk? Je to jinak. Šándor a „útok na Kyjev“

26.01.2022 8:03 | Analýza

Ruská vojska jsou sice soustředěna u hranic s Ukrajinou, ale jsou daleko od základen a nic nenasvědčuje tomu, že by se chystala k útoku, všiml si někdejší náčelník vojenského zpravodajství, generál v záloze Andor Šándor. „Rusové si také velmi dobře pamatují, jak velké partyzánské hnutí působilo na Ukrajině za druhé světové války v týlu německé armády, ale někteří bojovali i proti Rudé armádě,” sdělil ParlamentnímListům.cz další důvod, proč dle něj Putin nestojí o plnou invazi na Ukrajinu. Hluboké kolem celé věci přičítá Šándor domácím problémům Joea Bidena a Borise Johnsona.

Foto: Jan Štěpán

Popisek: Generál Andor Šándor v Ostravě

Od listopadu se stále více mluví o napětí mezi Ruskem a Ukrajinou. Německu je vyčítáno, že zdržuje dodávky zbraní na Ukrajinu, a ti, kteří chtějí bránit Ukrajinu, nařikají, že západní státy se Ruska tolik nebojí, zatímco ty východní s tím mají zkušenost. „Kdyby byla skutečně pravdivá tvrzení o tom, že Rusko skutečně hodlá napadnout jihovýchodní Ukrajinu, nebo dokonce obsadit celou Ukrajinu, jak tvrdí britské ministerstvo obrany, pak by postoj Německa byl takový, jak se ozývá – že podkopává spojení a solidaritu. Problém ovšem je, jestli to, co nám předestírají západní média, k čemuž se také přidává řada politiků u nás, je pravda. A to my nevíme,” upozornil generál Andor Šándor.

„Německo má zdrženlivý postoj, protože je ve hře více věcí. První je psychologický aspekt toho, že Německo by se blížilo vojenské konfrontaci s Ruskem. Reminiscence druhé světové války je zcela namístě. Druhý fakt je – a kancléř Scholz to řekl jasně – že Nord Stream 2 není otázka politická,

ale hospodářská. Němci nechtějí přijít o plyn, kterým chtějí sanovat svoji zelenou politiku, pokud jde o odstavení jaderných elektráren a konec uhlí. Na druhou stranu Němci řekli, že pokud padne výstřel (myslím teď obrazně), končí Nord Stream 2. Tohle Rusové velice dobře vědí," domníval se.

Určitou neblahou historickou zkušenost s Ruskem, respektive Sovětským svazem, mají nejen státy Pobaltí, ale také právě Ukrajina. „Nejde jen o rok 2014, kdy Rusové anektovali Krym, ale i před druhou světovou válkou, kdy Stalin brutálně Ukrajinu drancoval. Pak je tu historická zkušenost Polska, která je nemalá a nijak zářná. Je ovšem třeba říci, že polská hysterie je přehnaná. Deklaroval bych ji na jednom faktu – v roce 2014 prohlásil polský ministr zahraničních věcí Sikorski, že mu volal Putin a řekl mu, že když bude chtít, tak do dvou týdnů je v Kyjevě. Poté Sikorski přiznal, že si to vymyslel," připomněl generál. „Všechny strany by se měly zklidnit ve věcech, které dělají. Jak Rusové, tak i Západ, protože konflikt na jihovýchodní Ukrajině, do kterého by NATO zcela jistě nezasáhlo, by měl dalekosáhlé dopady minimálně na Evropu, Českou republiku nevyjímaje," je si vědom Šándor.

Byla by to velká řežba a Rusové by získali rozvrácenou zemi

Už měsíce slýcháme, že se Putin připravuje na invazi na Ukrajinu. Jaký to však dává smysl z vojenského hlediska? Ukrajinci se vyzbrojují, byla by to asi pěkná řežba, stojí mu to opravdu za to? „Smysl to nedává žádný. Kdyby Rusko chtělo zabrat jihovýchodní Ukrajinu, mohlo to udělat už dávno a nikdy nic takového nevykazovalo. Všichni ti, co čtou satelitní snímky a rozumějí tomu, musejí dobře vědět, v jakém rozložení ruská armáda na té hranici je. Jak daleko jsou od svých domovských posádek, zda se budují nějaké mezisklady pro zásobování, což by vykazovalo známky nějakého konfliktu. Když se dívám na těch málo snímků, které vidíme, ruská armáda ani není rozmístěná takzvaně mimo boj. Je seřazena jakoby na nástupišti. Po mém soudu to nevykazuje žádný prvek toho, že by byla připravena k útoku tak, aby zaútočila na jihovýchodní Ukrajinu. Na druhou stranu by nebylo zase tak složité, aby se do této situace přetransformovala. Útočit z Běloruska s počtem vojáků, který se tam nachází, tak aby šli na Kyjev a takzvaně sevřeli v kleštích Ukrajinu, z hlediska vojenského nedává smysl. Ukrajina je veliká země a určitě by se západ Ukrajiny bránil velmi vehementně," je přesvědčen.

„Rusové si také velmi dobře pamatují, jak velké partyzánské hnutí působilo na Ukrajině za druhé světové války v týlu německé armády, ale někteří bojovali i proti Rudé armádě. Ostatně velitel ukrajinského frontu Vatutin byl zabit právě ukrajinskými partyzány a oni dobře věděli, po kom střílejí. Rusko moc dobře ví, že to nemůže udělat, a hlavně jaký by k tomu mělo důvod? To, že se tu hraje vysoká hra o nervy, balancování na hraně, to je evidentní. Přibližování se vojsk k sobě vždycky povede ke zvyšování napětí," konstatoval.

Co by tím Rusko získalo? „Rozvrácenou zemi, kterou by muselo nějakým způsobem stabilizovat. Byla by to řežba veliká a zahraniční reakce by byla taková, že by se to nikomu nevyplatilo. Nejenom Rusům, ale i Západu," uvedl a upozornil také na to, že v posledním období vzrostla obchodní výměna mezi Spojenými státy a Ruskem. „Rusko se stalo jedním z hlavních dodavatelů ropy do Spojených států kvůli tomu, že Američané uvalili embargo na venezuelskou ropu. Lidé by měli vidět, co je politika a že za tou politikou je brutálně vidět byznys. Vykroucení situace do nějakého extrému považuji za nezodpovědné. Hrozí eskalací, která by byla problematická pro kohokoliv," řekl Šándor.

Rusko prostřednictvím Putina chce záruku, že Ukrajina nikdy nevstoupí do NATO a aby se zároveň v Evropě vojenské operace NATO omezily na úroveň roku 1997. Co reálně z toho může získat? Požaduje hodně, aby získalo aspoň něco? „O těch ruských požadavcích, které písemně předali Spojeným státům, se říkalo, že obě strany nemají kam ustoupit. To není pravda. Požadavky stanovené Ruskou federací jsou jasně postaveny tak, aby mohli z něčeho ustoupit, podobně jako bude muset ustoupit západní svět. Požadavek, aby na území Česka, Polska a Maďarska – zemí, které byly v roce 1997 na madridském summitu pozvány do Aliance – nikdy nebyla vojska Severoatlantické aliance, je absurdní. Myslím, že pro Rusko budou dostatečné písemné záruky o pohybu a počtech vojsk, možná obnovení smlouvy o raketách krátkého a středního doletu,“ sdělil.

Každá velmoc je nervózní, když se k jejich hranici přibližuje a posiluje jiná velmoc

„K té Ukrajině. Když Američané řeknou, že každý má právo vstoupit do Aliance, měli by si uvědomit všichni, co to poslouchají, že Spojené státy mají jenom jeden hlas. Pak je v Alianci dalších 29 členů, kteří o tom budou hlasovat. Američané můžou přesvědčit Albánce, ale nepřesvědčí zcela určitě Francouze a Němce, kteří to nikdy neodhlasují. Pozice otevřených dveří ještě neznamená, že ten aspirující stát se skutečně tou členskou zemí stane. Jde o to, aby se Ukrajina nestala de iure, ale de facto. Větší počet zbraní, které se dodávají na Ukrajinu, nebo přítomnost západních vojsk na jejím území, to je přesně to, co Rusové budou požadovat, aby se tak nedělo,“ vysvětlil.

„Ukazuje se podle mého názoru, že současný bezpečnostní rámec v Evropě naprosto nevyhovuje, a je potřeba se zamyslet a zaměřit na nějakou jinou architekturu, která učiní Evropu bezpečnější. Myslím si, že pro Rusko je nepřekonatelný fakt, že by se Ukrajina či Gruzie staly členskými zeměmi Severoatlantické aliance. Byť je evidentní, že se to nestane zítra, je faktem, že spolupráce mezi Západem a Ukrajinou se bude utužovat. A to bude Rusům vadit. Každá velmoc je nervózní, když se k jejich hranici přibližuje a posiluje jiná velmoc. Můžeme vést řeči o tom, že nikdo nemá právo nikomu do něčeho mluvit, ale celý svět je o sférách vlivu. Celá historie o tomto je. Měli bychom svět vidět realisticky,“ doporučil generál.

„Na druhou stranu je potřeba, aby Rusko Ukrajinu dále nedestabilizovalo, aby kompenzovalo Krym a aby byly naplněny dohody Minsk 2. Což je to základní, co se nevyřešilo. A aby je naplňovaly obě strany. Nejen kritizovat Rusko, že podporuje jihovýchodní Ukrajinu, ale zároveň připomínat Kyjevu, že se také zavázal k tomu, že protlačí větší samostatnost lidí žijících na jihovýchodě. Problém je, že ukrajinská vládní politika to není schopná protlačit kyjevským parlamentem. Do té doby se Rusové budou chovat tak, jak se chovají. Oni dobře pragmaticky vědí, že rozbitou Ukrajinu do Evropské unie ani NATO nikdo de iure nevezme,“ je si vědom.

Vyslání nábojů do houfnice restart vztahů s Ruskem nemožní

Jak nahlížet na naše zapojení, kdy na Ukrajinu posíláme starou munici a jsou údajně i teoretické náznaky, že bychom tam snad mohli poslat i vojsko? Co si myslet o tom, co předvádí česká reprezentace a diplomacie? „Rusko čeká – a z úst Lavrova jsme to slyšeli – na praktické kroky české strany, pokud jde o začátek narovnání vztahů mezi Prahou a Moskvou. Vyslání pěti tisíc kusů nábojů do houfnice ráže 152 milimetrů Dana je přesně to, co restart vztahů nemožní a neposune ho nikam. Pokud Američané dodají Ukrajině protitankové řízené střely Javelin, jsou to

Američané. Ale u těch javelinů můžeme tvrdit, že je to obranná zbraň, jde proti tanku. Stejně jako lehké protitankové střely Britů, které dodávají Ukrajině. Ale munice do samohybných houfnic ráže 152 milimetrů Dana už nemůže být čistě označena za obrannou záležitost. Proto si nemyslím, že tyto dvě věci se mohou potkat v dobrém. To znamená, že restart vztahů s Ruskem nebude podpořen tím, že pošleme Ukrajincům munici. Chápu, že chceme být s Ukrajinou solidární, ale měli bychom vidět i kontext, ve kterém se to děje. Pokud tak vláda rozhodne na svém zasedání, je to její právo i zodpovědnost," konstatoval.

V případě, že by opravdu tento konflikt vyeskaloval, tak se domlouvají dodávky plynu z Kataru, přičemž 40 procent evropského plynu jde z Ruska. Dává toto smysl? Kolik by asi tento plyn stál? A kolik by ho asi bylo? „Je pravda, že Spojené státy znásobily dovoz zkapalněného plynu do Evropy, že se snaží tlačit přes katarský plyn na Rusy. Nejsem na toto odborník, ale pokud je něčeho méně, než by mělo být, když je nabídka menší než poptávka, logicky jdou ceny nahoru. Když se začal zdražovat plyn na konci minulého roku, nezdražovali ho jen Rusové, ale i Katar a Norsko. Všichni se chovají jako obchodníci. Nikdo v tomto žádnou solidaritu a charitu nebude dělat. Nemyslím si, že by to pro koncového spotřebitele byla věc, kterou by uvítal, kdyby do Evropy přestal téct ruský plyn a místo toho se řešila lodní přeprava zkapalněného plynu," uvedl.

Ti, kteří podporují vojenská řešení, by měli zaujmout první řadu v bojujících vojscích

Jaká je kvalita a úroveň debaty v Česku o tomto konfliktu? Mluví se o historické zkušenosti, Mnichovu, roku 1968 atd. Zároveň to někdy vypadá, že někteří mluví o ruském útoku na Ukrajinu tak horlivě, jako by si i přímo přáli, aby nastal... „Všichni ti, kteří přímo nebo nepřímo podporují vojenská řešení problémů, by se měli zvednout ze židle a spolu se svými rodinnými příslušníky zaujmout první řadu v bojujících vojscích. To by jim zchladilo hlavy a přestali by uvažovat tímto studenovělečnickým postojem. Co se děje na Ukrajině, není vůbec o Mnichovu ani o roce 1968. Je to brutální geopolitika o tom, jestli Ukrajina bude ve sféře vlivu Západu, rozuměj nárůstu přítomnosti armády Spojených států u hranic s Ruskou federací. Což je něco, co je pro Rusko nepřijatelné. Proto Rusko dělá všechno možné – a neříkám, že je to možné vítat – aby tomu zabránilo," zdůraznil.

„Jediným řešením je dohodnout se na statutu Ukrajiny tak, jak to měla ve své deklaraci při vzniku samostatné Ukrajiny a v ústavě, že bude nezávislým státem nepatřícím do žádného uskupení a že budou mocnosti garantovat nedotknutelnost jejích hranic a že Ukrajina se bude rozvíjet. Problém je Ukrajina samotná. Pocit Ukrajinců k vlastní zemi. Faktem je, že miliony a miliony lidí opouštějí tuto zemi. Není nic, co by dávalo jakoukoliv naději, že tato země bude silná, nezávislá, samostatná, prosperující, když samotní občané emigrací do různých zemí Evropy ukazují, jaký mají vztah ke své zemi, ke své vládě a ke všem problémům, které v té zemi jsou," povšiml si.

„Jako zpravodajci jsme v devadesátých letech říkali, že silná, nezávislá Ukrajina je přesně to, co bychom potřebovali, aby vytvářela nárazníkovou zónu před případným konvenčním útokem Ruské federace. Myslím si, že by se mělo jednat. Měli bychom si vyslechnout námitky druhé strany, ale také po ní žádat záruky, že to svoje postavení nebude zneužívat. Osobně si myslím, a v Kazachstánu jsme to viděli, že Moskva nechce zabrat Ukrajinu. Dokonce americký ministr zahraničí Blinken říkal – no, teď už to bude těžké se zbavit ruských vojáků v Kazachstánu. Už tam není žádný. Vidíte, jaká ta vyjádření amerických politiků jsou," upozornil generál.

Má-li někdo jiný názor, nedělejme z něj trolla, agenta Kremlu, dezinformátora, debila

„Rusko chce mít okolo svého území přátelské systémy, a když budou proruské – což nemyslím pejorativně – tak pro ně jenom lépe. Osobně nevěřím tomu, že Rusko je bývalý Sovětský svaz s imperiálními ambicemi zasahovat ve střední Evropě. Chceme-li skutečně vést vážnou debatu nejenom o Rusku, ale o všech problémech, se kterými se potýkáme, tak se prosím vyhněme jedné věci. Má-li někdo jiný názor, nedělejme z něj trolla, agenta Kremlu, dezinformátora, debila. Jenom tak můžeme dosáhnout nějakého rozumného názoru a konsenzu, co dělat dál. Tento přístup, který kritizuji, vede jenom k tomu, že se společnost brutálně rozděluje a zároveň politici vnímají názory jak novinářů, tak veřejnosti a podle toho upravují svá politická rozhodnutí. Což se děje velmi často a viděli jsme to kolikrát v minulosti,“ apeloval.

Na závěr Andor Šándor dodal: „Je nepochybné, že za částí antiruské hysterie v Londýně je snaha Borise Johnsona odvést pozornost od jeho pokryteckého chování během lockdownu, kdy lidem zakazoval se stýkat, a sám vesele popíjel na zahradě Downing Street, a to několikrát. A u Joea Bidena je to – a ukázal to na své výroční tiskovce – snaha odvést pozornost od toho, jak zoufale se mu nedaří v úřadu prezidenta Spojených států.“

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

123 - 4175230287/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Redakci PL můžete podpořit i [zakoupením předplatného](#). Předplatitelům nezobrazujeme reklamy.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).